

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, razven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Uredništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Od bosenske meje, 10. okt. [Izv. dop.]

** Pred nekoliko dni popotoval sem po opravih v dolaje posavske kraje. Potovanje me je v sedanjem času posebno zanimalo, ker mi je bila priložnost dana, da sam vidim in čujem kaj in kako se godi vzdol turške meje. Uže v Sisku na parobrodu sem pogrešal bosenske trgovce, kristijanske in turške, brez katerih poprej nikdar parobrodi iz Siska odrinili niso. Trgovina Siščanov z Bosno bila je zmirom živahna, posebno z raznimi vrsti žita in suhimi sljivami — letos o trgovini ni govora nij in pripoveda se, da je vstaja samo Dunajskim trgovcem na mnogo milijonov goldinarjev škodo naredila. Koruze na milijone vaganov leži nepobrane, na milijone centov sljiv je zgnilo, in na Savi ne plove več turške ladje, ki jih je poprej uboga raja kakor živina uprežena vleči morala. Turek je len in nemaren, raja pa je bribešla na naš kraj Save — in tako stradala obadva. Nikdo ne dela, letošnji prihod bode dobrim delom nepobran propadel na polji, a na bodoči nikdo ne misli, tudi nij ljudij, ki bi na to mislili in misliti mogli. — Turek, če bi tudi hotel delati, mora dan in noč stražiti proti vstavšji raji.

Na prvi postaji v Jasenovcu videl sem na savskem bregu prve begunce — otroke, žene in starčke. Bil bi pravi umetnik, kdor bi znal veru opisati ali naslikati vso revščino na pol golih in gladnih sirot, ki so pred divjo turško okrutnostjo samo glave svoje spasili, zapustivši domovino svojih pradedov. Pravoslavni pop, ki nam se je v Jasenovcu pridružil, pripovedoval je, da je na 5 do 6 ur hodil od avstrijske meje, vsa raja

na Hrvatsko pribegla, da neizreciva beda mej njimi vlada in če ne bode izdatne pomoči, da bode strašanski pomor na tisoče in tisoče ljudi podavil. Pripovedoval je nadalje, da so vstaši razdeljeni v male čete po 40 do 50 mož, in da se sedaj uže v večje po 300 ljudi združujejo. Vprašal sem ga, če mi kaj ve povedati o Slovencih, ki se mej vstajniki boré za človeške pravice zatirane raje. Pop mi odgovori, da se Slovenca Merlak in Kovačič posebno hlabro držita, in da ravno s svojo hrabrostjo dajeta poguma navdušenim sicer, ali orožja nenavajenim Bošnjakom — pripovedoval mi je tudi, da je še več Slovencev pri nekej četi blizu Dubice stojé pod nekim Poljakom, bivšim ruskim oficerom. Sicer mi je še pripovedoval, da se vstajniki tudi čez zimo mogo držati v gorah.

Vozeči se proti Gradiški, pokazali so na mesto, kjer je Pecija s 50 drugovi junaški padel, ubivši poprej 220 Turkov — na tem mestu, pripoveduje se, da je padel Slovenec Pogačnik. To mi je tudi potrdil Bošnjak, ki sem ga našel na cesti, kakor dole pripovedano, ako ravno mi je z druge strani jeden Gradiškanski trgovec rekel, da se za Pogačnika nič ne vé.

Bili smo ravno pri obedu, ko vidimo na turškem bregu Save čolnice priklenjene in blizu njih cele kupe nabrane koruze, na našem bregu pa smo videli tu in tam bosansko žensko. Kar najedenkrat te ženske dajo neko znamenje — morale so se turške straže približevati — in v trenutku poskakajo iz kukuruzišč bosenske žene, otroci in oboroženi možje, ki so bili čez Savo šli, da si v Bosni nabere koruze za zimo. Sila je morala biti velika — raja na turškem bregu vpije, ter divja sem in tam beži, ravno tako se najedenkrat pokažejo oboroženi Bošnjaki

na našem savskem bregu, kakor da bi hoteli onim na pomoč. Četiri Bošnjaki ravno odrinejo s čolnom polnim kuruze. Zastonj kliče korman na parobrodu, da naj se mašina vstavi — bilo je uže prepozno — valovje, vzdigneno plovečim parobrodom, prevrže čoln in z njim Bošnjake, — trije so izplavali na turški breg, da jih morebiti kratko zatem Turek ubije, četrti utonil je pred našimi očmi. Zastonj smo klicali pomoč — parobrod hiti naprej in ne čuje jokanje Bosanke na našem bregu ki je z uto-tonilim morebiti izgubila brata ali soproga. Na parobrodu bilo je vse razjarjeno na kapetana, da nij dal parobroda vstaviti in spustiti čoln, da priteče na pomoč nesrečnežu, borečemu se pred našimi očmi s smrtjo. Kapetan odvrne, da ne sme v nevarnost staviti ladjo in pótneke, divji Turki bi mogli streljati ter preprečiti človeško delovanje, da se pusti reči vtoplajoči se raja. Parobrod plove naprej in skoro smo izgubili iz oči celi prizor — ne vem kaj se je zgodilo potlej, in če so Turki zasačili rajo ali, pa so jej vstaši iz našega brega še vpravi čas na pomoč prišli. — Ploveči dalje, vidimo blizu turškega brega napuhnjena človeška trupla vseh sem jih naštel sedem, — ki so uže nekoliko dnij v vodi morali ležati. Ker jih voda ne odnaša, vprašam kako je to? In odgovorili so mi, da so Turki trupla vstajnikov na vrbe privezali s hrptom na naš kraj obrnjeni, da se s tem nam in raji, pribeglej na naš kraj, rogajo.

Pripovedovali so tudi, da Turki včasih celo na naš kraj streljajo in da je uže nekoliko ljudij ranjenih — sploh, da Turki prav malo marajo za dolžnosti ki jih mejnarodne meje določujejo, kar se tudi potrjuje v gornjej hrvatskej pri Oblaju, kjer

Listek.

Potomec Napoleonov.

(Dalje.)

„Ali si ti, mlad bedak!“ zakriči doktor. Iz tvojih povedenih oči uvidam, da te tare kës.

— „Kës?“ odgovarja mu Napoleon W... vi se motite. Moja duša čuti le milovanje, da se mi nij posrečilo, niti vaše krutosti. Če sem tudi zopet oropan prostosti, ostaja mi še pogum.

— „Vsedi se.“

— „Mene je volja stati.“

— „Vsedi se, ter molči.“

— „Jaz čem stati in govoriti.“

— „Glupec,“ kriči doktor, „plačal mi bodeš drago to predrznost.“

V tem hipu popade doktor nesrečneža za lase, butne z njegovo glavo trikrat ob

zid, ter ga prostré potem na tla. Ujetnik se zopet zdigne, ter se postavi iz nova v bran. Strašan boj prične. Zlobni Rath prijel je svojo žrtev za grlo i sedaj ga skuša udušiti. V to namero utaknil je nesrečnežu prst v usta. Napoleon W... mu ga ogrize, kričeč vnovič na pomoč. Njegov krik se sliši; odpró se vrata — morilec je spodletelo.

Slučaj je čas sodnika pripeljal na pomoč. Čudni položaj mladeniča obračal je uže dolgo na-sé javno pozornost, i kaj čudne vesti so se o njem pripovedavale. Lastnik hiše, v kojoj je Rath sranoval, počel je slutiti črno skrivnost v razmeri teh dveh oseb. Surovi način, s katerim se je ravnalo z navideznim blaznikom, dozdevalo se mu je zločinstvo. Brati drugi so očitno objavljali, ka se skrivnostno zločinstvo vrši nad mladeničem. Zadnji prtor, pri katerem je sodnik sam bil priča, moral je prouzročiti pre-

iskavo. Brezvspešno trdil je doktor, da ga je blazen v napadu besnosti pograbil, ter ga ogrizel. Javno mnenje se je izrazilo proti njemu i Rath je v kratkem poizvedel, da se namerjava, nesrečneža iztrgati iz njegovih silovitih rok. V hipu je prišel do sklepa. On da vse imetje utovoriti, voz najeti i kmalu je z Napoleonom W... na Francoskem.

Blizo Nancy-ja je slavnoznani ustav za blazne. Predstojniku tega ustava pride nekega jutra na pohod neki gospod, ki je spremljal „blaznega.“

— Gospod W..., ud angleškega parlamenta — pravi ta spremljevalec — protuje tega nesrečneža, ki po vidu nema dolgo več živeti. On je sin najemnika enega njegovih posestev. On bode plačal vse, kar boste zahtevali za neozdravljivega, kojega dušna bolezen je fiksna ideja, ki pak nema ničesa nevarnega na sebi. Imejte sočutje z

so Turki pol ure od meje v našo vas prodri, živino odgnali in celo nekoliko hiš požgali, — ali da kje so represalije?

Potem se nij čuditi, da se svet „Civis romani“ ne da prenesti na naše odnose. Kjer država zahteva od svojih državljanov živo državljansko svest, mora tudi nekaj storiti za vzbujenje in ukrepljenje te svesti, pa se ne sme čuditi, da je o času potrebe ne najde, ker je nij poprej kultivirala. — Pri nas na jugu se ta svest ne kultivira s tem, da se konfiscirajo novine, ki še imajo dosta človeškega čustva, da v imenu človečanstva protestirajo proti barbarizmu, pa odkar ga je Nemštvo pod svojo visoko protekcijo vzelo. — To si naj zapomnijo dotični krogi, če nečajo o svojem času na višjem mestu odgovarjati za svoje pregrehe.

Z nami potoval je tudi neki „vitezki“ Magjar in sicer magjarski državni poslanec. Da Magjari in Judje kot Azijati o orijentalnem vprašanju s Turki drže, to vsi vemo — torej jih tudi gore opisani prizori ganili nijso. Ali je karakteristično, da je ta Magjar širokoustno rekel, če bi bilo denarja v Bosni, dali bi Magjari 200.000 honvedov v Bosno marširati, kakor Prusi v Francosko. No ta Magjarska humanitarnost je precej obmolnila, ko sem mu odgovoril, da bi Magjari še prej do zelenih milijonov prišli, če bi 200.000 honvedov rajše razpustili in domov poslali.

V Gradiški stopi na ladijo turški oficir — zamazan in razderan, z levo roko nosi prosto pleteno korbo, kar ga ravno ne priporoča za kavalirja in gotovo bi se vsak naš oficir njegove tovarišije sramoval. Če so vsi turški oficirji taki nevedneži, kakor naš sopotnik, to bi vsak naš „Gefreiter“ ali Korporal“ za turškega majorja dober bil.

Prav za bedaka smo ga imeli, — celo smo ga vprašali, če plačo dobi in koliko mesecev mu je uže njegov cesar nij plačal. Odgovori, da mu ne treba mesečne plače ker obleko in živež dobi in natura — in res videli smo ga zvečer v jednom kotu čepeti in iz svoje korbe pojematati naturalno svojo plačo — domači sir in kruh. — Sicer so ti ljudje tudi gizdavi — turški oficir nam baš ponosno pove: Ima sedam kraljeva, ali napram nijednome od tih kraljeva moj car nije tako milostiv, kako napram vašemu Gromki. Smeh bil je odgovor tolikej neumnosti.

Na postaji v Kobošu uže v mraku, stopiti

na parobrod dve bosenski vdovi, jedna s četvero druga s troje na pol golih i bosih otrok. Turki so jim moža in očeta ubili — sirote potujejo v Srbijo k rojakom, tamo pribeglim pred nekoliko let. Ko so te žene pripovedale turške okrutnosti, občeniti gnjev je zavzel vse potnike — turški oficir pa se vse bolj in bolj v kot stiska, da ga nikdo ne bi videl. S prvine, ko smo začeli govoriti z ženami in je turški oficir se svojim strežajem še blizu stal — otroci so nas plaho gledali, — ali ko mi materi povemo, da mi nijsmo „mujo“ nego kršćeni ljudje, nehala je vsa bojazljivost in plahost; veselo nam pripovedujejo, da so kristijani in da gredo v kraje, kjer nij greh in zločinstvo biti kristijan. Žene smo nadarili, za otroke pa je vsak potnik našel kakovo opravo da jim pokrije goloto — vsakega je v srce zazeblu ko je gledal, kako se revčeki tresu od zime na odprtem krovu ladje.

Po noči izstopim na jednej postaji ter se upotim drugi dan v notranjo Slavonijo. Ob sedmej uri v jutro pokrivala je še gosta jesenska megla neizmerne Slavonske planjave, kraj ceste pod velikim hrastom vidim bosensko familio. — Žena vtišava plačoe jednoletno dete, kraj moža se trese od zime četiriletni sinček. Stanem in Bošnjaka k sebi pokličem. Ravež mi pripoveda, da so mu Turki hišo in drugo premakljivo blago požgali, vso živino pa odgnali, on da je komaj se ženo in otroci živ na naš kraj prešel — vse kar je mogel spasiti nosi soboj ali malo je tega. Še nikdar nijsem bil tako zadovoljen in srečen, če sem mogel pomagati, kakor ta čas. Bogatini in predsedniki raznih humanitarnih društev, brez razlike vere in narodnosti, ki še imate malo resnbnega človeškega čustva, potujte v te kraje, — nikjer se ne morete naužiti v tolikej meri one slasti, ki jo čistej plemenitej duši daje svest, da si nesrečnikom pomaga; nikjer na širokem svetu nij tolike revščine, nikjer nikjer pod božjim solncem vam nij priložnost dana toliko dobrega storiti. — Ubogi bosenski narod, skoz stoletja si bil obsojen, da ne smeš ne živeti ne umreti, zdaj mi se vidi, na se je evropska civilizacija devetnajstega stoletja vendar enkrat končno obsodila na mukotrpno smrt — in mi moramo mirno gledati kako krv od naše krvi gine!

Belgradski „Istok“ ne neha srbski narod vpaljevati za vojno. V zadnjem broji pripnaša ta list poslanico vstašev na limu, ki se obrača do učeče se omladine in se glasi: „Bratje! Oni ljudje, ki se skozi veke zaklanjali s svojimi prsi Evropo in civilizacijo od azijske navale; oni ljudje, katerim je Turčin vse vzel, ti ljudje so denes vstali, da z nožem vse dobodo. Ko je padaša še pred nekolikimi leti živim kristijanom oči izkopaval, i tedaj je raja še trpela. A denes so jadi izvršili vsako mero — in sramota za 19. vek! — sedaj mora še jatanagan rešiti vprašanje prava. In vi, ki imate bratstvo za najvišji ideal, morete li hladnokrvno gledati, kako vam Turki brate koljejo. Pokažite, da se nijste samo za to učili, da svojemu narodu svoje naučenje prodajete, nego, da ste se pri uku naučili kaj je — sloboda!

Proklamacija 1000 bulgarskih vstašev na Balkanu, katero je „Istok“ tiskano prejel in jo priobčuje glasi se: „Mili narod bulgarski! Vsi narodi okolo tebe nasladjujejo se s srečnim življenjem; samo ti in tvoji sorodni sosedje ste imeli zlo osodo, da nemate nobenih človečanskih prav in da stokate pod barbarskim jarmom. Posebno ti, mili narod, ne moreš misliti, da živiš kot narod, samo tebi je zabranjena vsaka narodna prosveta; samo tvoja posla se nahajajo v prvobitnem stanju; tvoje zemljedelstvo in trgovina je ubito; imovina in življenje tvoje dece izložena je samovolji; samo za tebe nij pravde pred sôdom. In vse to izhaja samo in samo od nečlovečne vlade. To stanje ne mora se više prenašati. Sveta ti dolžnost nalaga, da zgrabiš v roke orožje. Spremi narod svoje sine na bojno polje, da se bijejo za sveto svrhu. Mi te bodemo poslušali, in tu nas je uže na krvavem bojišči, gder hočemo iztočiti i poslednjo kapljo krvi za tvojo slobodo. Prosimo te, da paziš na naše predloge in na zakon, kateri se mora spoštovati. 1. Vsak Bulgarin, od najmanjega do največjega je dolžan poslušati narodne ukaze in da z nobenim načinom ne podpira turške vlade in njenih privržnikov, krivcev naše nesreče. Nasproti, to vlado je treba najnemilostneje napasti. 2. Čast, imenje in življenje mirnih Turkov naj vam bude sveto, kakor njim samim. 3. Dokler se ne osvo-

negovim stanjem! On je navadno miren, razumen, a le včasih blôdi, ka je cesarskega pokolenija. Ne ugovarjajte mu! Ne dovolite mu, da bi se pečal z ljudmi. Ker nij sredstva, ozdraviti nesrečneža, storite, kolikor vam je možno, da umrje v miru.

Napoleon W... dospê v Mareville. Pogled krasnega ustava da mu zasvetiti žarek upanja. On meni, da se uže njegova bolezen bliža koncu; njegov krvolok bil ga je zapustil. Kakova sreča zanj! Se vé, da je še v najžalostnejšem položaji. Cunje so njegova obleka; njegova postava nalik je kostjaku, akoprem ga ne otovoruje nihče več s silnimi udarci; diše uže mirno, ne da bi vedel, kje da stanuje, meni, da je polajšanje trpljenja uže začetek sreče in ustav za blazne zanj raj. —

Prve dni svojega prihoda je jedva pazil na svoje čuvaje i le malo bavil se s svojimi tovariši. Da nij več moral trpeti muk, to je nekoliko eneržije dalo njegovemu duhu,

ter razpodilo njegovo omamo. Slušal je s čutjem tesnote čudno rožljanje verig. On se vzbudi i poprosi oskrbnika ustava:

— „Moj stanovanje mi je tajnost. Kje sem vendar?“

— „V Marvillu.“

— „Bolnišnica, nij res?“

— „Za blazne.“

— „Kdo me je pripeljal sem-le? Moj oče?“

— „On nij imel za to sredstev. Vaš dobrončen dobrotnik ima neizmerno premoženja, i on plačuje tu za vas.“

— „Kako, moj oče brez premoženja! Jaz bi imel bogatega pokrovitelja? Kakov jezik! Jaz ne razumem ničesa.“

Zdravniki ustava, osupnjeni radi velike krotkosti dozdevnega blaznega i ne čuvši o njem ničesa brezumnega, jeli so nad njegovo boleznijo dvomiti. Poskusijo torej natančneje o njem izvedeti po pogovorih.

— „Vi ste niskega rodu?“ ga vpraša zdravnik enkrat.

Ponos krvi, rudečica gnjeva prikazali sti se na obrazu mlademu Napoleonu. Njegov pogled, navadno zelo miren in mil, postal je svitel i vatren. Spomini na cesarski prestol obude se v njegovem duhu, ter razširjevajo po njegovej pobiti fizijonomiji tesk veličestva. Otrok spominja se svojega deda.

— „Jaz, niskega rodu?“ kliče živahno mladi Napoleon. Ne veste-li, kdo da sem? Ali se vam je prikriilo moje pokolenije“

Nihče mu ne odgovori.

— „Uverujem vas,“ nadaljuje „blazni,“ da je tu v meni neka tajnost. Varajo vas. Moj oče je ud angleškega parlamenta i lastnik irske graščine St. John; moja mati rodû je velikega cesarja, ki je nekaj časa bil svetâ vladar. Jaz sem potomec Napoleonov. Moj strije bil je kralj Rimski.

(Konec prih.)

bodimo od ove vlade in ne postavimo druge, dolžan je vsak časten človek žrtovati za plemeniti cilj. No šolskega in cerkvenega novca ne jemati. — Mili narode! Ti si trpel mnogo, ali trpljenje te nij zlomilo, ti se bo-deš vzdignil kakor razdražen lev, v tvojih ži-lah vre junaška kri, posebno kadar se do-misliš, za kaki se cilj boriš. Razen tega, narod, ti si mnogobrojen, v svojej hiši, mej-stenami kršnjega Balkana, ti si obkoljen svojim imanjem. To je najbolji zaveznik, hrabro naprej, hrabro, ker je tvoj vstanek blagoslovljen od boga.“

Iz Kostajnice se javlja, da so bo-senski vstaši premagali Turke Dubičane pri Slabinju in jim vzeli 100 glav živine, katero so bili Turki beguncem pri Kuljani vzeli. — Iz Staregradiške se pak poroča „Ob-zoru,“ da so vstaši Turke pri Vrbasu pre-tepli 9. oktobra in da so 10. oktobra zma-gali tudi pri Ercegovem Stolu izpod Svin-jara, kjer je 70 Turkov mrtvih ostalo.

Iz Bosne se hrvatskemu „Obzoru“ piše: Vstanek okolo Višegrada in Novega-pazara se širi in pot carigradski mej gor-njimi dvema mestoma je zopet od vstašev zaseden. Pop Žarko s svojimi četami je po-bil Turke uže več potov, kateri so strašne izgube imeli. Mnogo Turkov Sarajevskih je palo v teh bitkah. Iz Sarajeva je odšlo vse, kar more nositi puško, nekaj na srbsko mejo, nekaj v Hercegovino. Od vseh strani dohajajo Turkom žalostni glasovi. Silno Tur-kov v Hercegovini okolo Višegrada i No-vega-pazara je poginilo. Vzbudil se je v njih neopisljiv strah. Vstanek se je vzbudil na mahom in pri vsem tem je samo gola in bosa raja vstala — a kaj bode, ako Sr-bija provali v Bosno? Kje je sila, katera bi Bošnjake Turke izvabila?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. oktobra.

Na *Tirolskem* so bile pretečeni te-den dopolnilne volitve v treh volilnih okra-jih. Povsod so izvoljeni federalistični kan-didati.

Hrvatsko duhovenstvo se res iz-gledno obnaša nasproti šoli, čeravno je sabor sklenil šolsko postavo, ki po-dobna našej loči šolo od cerkvenega nad-zorstva. Kljubu temu pa duhovniki nikjer na Hrvatskem ne ščtujejo, da je „brezverska“ ali kali, nego zagrebški konzistorij je pisal duhovenstvu okrožnico, v katerej naznanja, da nova šolska postava v moč stopi in da naj duhovni v njenem smislu pri šoli sode-lujejo.

Vnanje države.

Srbija bode ipak od lastnega naroda prisiljena v boj stopiti. Kaljevićevo minister-stvo je ravno tako za boj, kakor je bilo Ri-stičevo, samo da ima mej Bulgari še več sim-patije. — O knezu, ki se menda denes ali jutri ženi, piše „Graničar“ v Zemljinu isto, kar so z drugimi besedami i „Narodni listy“ prinesli, da je hladnokrvno svojo cigaro za-palil, ko so bili vsi razburjeni. — Da je Kaljevića in liberalce za ministre vzel, nij njegova zasluga, temuč ker je videl, da drugi nijso mogoči. Sedaj se vojska pri-pravlja.

Rusko novinarstvo se je zadnje dni s tako burnostjo zavzelo za Slované na Tur-škem, da je veselje. Posebno glavna dva organa, „Golos“ in „Ruski mir.“ To bode

jako koristno za Slovanstvo delovalo. Več o tem v juteršnjem članku govorimo.

Turki na borzi v Carigradu oficijalno svoj državni bankrot v posebnej noti na steno natikajo. Kupon namreč, ki je plačati januarja meseca, plačuje se samo na pol, za drugo polovico pa upniki turške države dobodo novo dolžno pismo, katero obeta Turčija čez pet let plačati. Ako bi čez pet let ne mogla, prodolži se dotično dolžno pismo. Ves svet dvomi, ali bo kedaj „mogla.“

Domače stvari.

— („Laibacher Zeitung“), resp. nje urednik, ki nas pri vsakej priliki psuje in pita za suroveže, neolikance, ter nam po-nuja zaporedom „Olikanega Slovenca“ v pregled, prejel je pri zadnjem gledališki predstavi: „Grossherzogin von Geroldstein“ jako neprijetno, akoravno pravično sodbo ljubljanskega nemškega občinstva. Ta urednik je bil namreč v nekem neslanem listeku prav surovo napadal tukajšne nemške igralce in mej njimi posebno pevko gospo P. Pri omenjeni predstavi pak se je ma-ščevala razžaljena pevka s tem, da je improvi-zirala pogovor o nekem ljubljanskem listu, ki „hoče z duhovitostjo barantati, pak le surovosti speča.“ In gromovito priznanje celega občinstva je sledilo nje-nim besedam, ter podučilo stiskajočega se g. Müllerja, koliko velja on in njegov list v krogih, koje za svoje čisla, P. pak je bilo to sigurno najlepše zadostenje.

— (Zahvala). Odbor dramatičnega društva se gospodu Andreju Velikajne za brezsebično in požrtovalno delovanje pri keglanji na dobitke v korist dramatičnemu društvu, kakor tudi za okolščinam primerni, po njem izročeni čisti dohodek v novcih naj-toplejšo zahvaljuje.

— (Iz ljutomerske okolice) se nam piše: Nemčrji v našem bližnjem trgu so bili, kakor sem še nedavno zvedel, neko prošnjo na deželni šolski svet skovali, v ka-terej so za ponemčenje ljutomerske šole ko-ledovali. — Ker bi bil deželni šolski svet misliti utegnil, da je tudi okolica naša tako vnetja za zveličevalno nemščino, naredila je tudi ona prošnjo, a v nasprotnem smislu. Videli bodemo, na katero prošnjo se bo ozi-ralo, ali na našo, ki smo jo v imenu 4000 ljudij, ali na prošnjo trga, ki šteje samo 100 ljudij.

— (Milodarizapribegle iz Herce-govine in Bosne.) VIII. izkaz.) Iz Ljub-ljane: Pri valetu g. Nollja nabrano 21 gl. 36 kr., Neimenovana je poslala po gospej B. Kogelj 30 gl., i 30 funt. šarpije, Neža Jevačič 1 gl., Ivanka Hribar 1 gl., Liza Safran 1 gl., F. Safran 1 gl., manjši zne-ski 60 kr. — Iz Škofje Loke znesek ve-selice 58 gl. 22 kr. — Iz Vremske fare: J. Vidmar, župnik 1 gl., V. Klolens, kaplan 1 gl., L. Pegan, učitelj 1 gl., J. Dekleva, župan 1 gl., J. Dekleva st. 1 gl., A. De-kleva 1 gl., J. Dekleva 1 gl., J. Valenčič 1 gl., J. Tosti 1 gl., J. Megajne 1 gl., J. Doje 1 gl., v manjših zneskih 3 gl. 69 kr. Č. Stan. Šranc, župnik v Hotiču nabral 7 gl. Č. opr. J. Parapat v Vranji Peči nabral 10 gl. J. Kokalj na Vranskem 1 gl. n. iz Litije 1 gl. — Iz Logatca: Franjo Zmrzlikar 50 kr., Vekoslav Janeš 1 gl., Arko 1 gl., Siherl 1 gl., A. Hladnik 1 gl., M. Hlad-nik 1 gl., Matija Kavčič 1 gl., G. Kavčič

50 kr., Jože Gostiša 1 gl., Ermakora 1 gl., A. Jereb 1 gl., T. T. i. 1 gl., Miha Gostiša 1 gl., Pupis 1 gl., gospa Tolaci 1 gl., A. Candusso 1 gl., A. Skala 1 gl., J. Lenasi 50 kr., Andr. Marinko 1 gl., Petrič 1 gl., L. Kőröskenyi 50 kr., Konič 50 kr., Milavec 1 gl., M. Petrič 1 gl., M. Uršič 50 kr., Jen-čič 80 kr., J. ev Lenasi 50 kr., G. M. L. 50 kr., J. Hodnik 50 kr., C. K. G. 50 kr., Teršar 50 kr., M. Šemerlj 50 kr., Janez Jerina 50 kr., J. Širca 50 kr., M. Haring 50 kr., Rihar 60 kr., J. Jurca 50 kr., Zavrtnik 50 kr., J. Mihevec 50 kr., Jera Marinko 60 kr., Matija Mihevec 50 kr., M. Rupnik 50 kr., Trepal 50 kr., J. Matelič 50 kr., družba 50 kr., Šuštar 50 kr., J. Slabe 40 kr., M. Gorjanec 40 kr., Marija Mihevec 40 kr., M. Kogoj 40 kr., J. Milavec 34 kr., J. Kobalj 30 kr., A. Molk 20 kr., J. Gruđen 20 kr., Miha Jerina 20 kr., G. Cempre 20 kr., A. Maček 20 kr., T. Gostiša 20 kr., M. Jerina 16 kr., A. Petkovšek 20 kr., J. Mivšek 20 kr., A. Matelič 20 kr., P. Ebenberger 20 kr., A. Cadore 1 gl., T. Teršar 40 kr., J. Nagode 20 kr. V manj-ših zneskih 5 gl. — Iz Ormuža čisti do-nesek besede 70 gl. Iz Goč pri Vipavi: J. Uršič 1 gl., J. Vertovec ml. 60 kr., M. Vidrih 1 gl., A. Ferjančič 1 gl., L. Žgur 50 kr., F. Vidrih 50 kr., Habe St. 2 gl., M. Natla-čen 1 gl., J. Ferjančič 1 gl., A. Štember-ger 1 gl., Fr. J. M. 88 kr., v manjših zne-skih 2 gl. 62 kr. — Iz Grosupljega: Anton Košak 1 gl., Franjo Košak 1 gl., Alojzij Vidmar 1 gl., J. Matjažič 50 kr., Anton Mazik v Šmarji 1 gl., Martin Bavdek iz Udmata 2 gl., Martin Petrič iz Ljubljane 1 gl., Slovenska čitalnica v Gorici 100 gl. 50 kr., France L. v Ljubljani 2 gl., C. Plei-weis v Kranji eno balo kocov.

Prejšnji izkazi 1408 gl. 73 kr. skupaj 1797 gl. 70 kr.

Odbor se srčno zahvaljuje vsem darovni-kom posebno visokemu kranjskemu deželnemu odboru za darovane ženske obleke iz prisilne delavnice, ter prosi še milodarov.

Podpiralni odbor:

J. N. Horak,
predsednik.

Dr. J. Vošnjak,
denarničar.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdra-vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščanih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni želodec, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze iznaduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-povljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in pre-hlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-val zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spri-ševala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-vega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Déde, Dr. Uré, grofje Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pra-nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalc in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
1 nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé
vašega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavlja izrekan gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najbolj spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spricevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar poizkušati nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicinske na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalencia Ara-
bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravlja
niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
let, na nespantju, treslici na vseh udih, shujšanji in
hipochondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljivi, nespantji in hujšanji.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscoviten v pušicah 4 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah na 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“,
v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbrodu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-
bacher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru
M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in speserijakih trgovcih:
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah
nakaznicah ali povzetjih. (243)

Tuji.

11. oktobra:

Evropa: Schwarz iz Trsta. — Noli iz Celja. — Adamčič iz Grada-
— Stolaris iz Gorice.

Pri Sionu: Popovič iz Otočca. — Bencel iz Dunaja.

Poseje! ZALOGA

kralj. dežel. dovolj.

Zagrebskega parnega in umetnega mlina

priporočuje

(352)

izvrstne poseje.

Vunajna naročila izvrše se nemudno.

Novo
odprta
Kranjska
ZALOGA
kralj. dežel. dovolj.
Parnega in umetnega mlina
v Ljubljani: na Stolnem trgu vis-à-vis mestnej oblasti
(rotovžu)
priporočuje izvrstne moke, katere so pri vseh razstavah
odlikovane.
Prodaja na veliko in malo
Cena originalna
po metričnih
utezih.

Vunajna naročila izvrše se nemudno.

Za zamašenje olini zob
ni nobeno sredstvo prapšnejše in boljše,
nego **zobna plomba** od c. k. dvornega
zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju,
v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more
vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno
dati v oči zob, ki se potem trdo spijne z
ostalinami skrbnjami in zobnim mesom, zob pred
daljšim skrbnjam varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta
od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaju, v mestu, Bognerstrasse
št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatič-
nem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri
gnojnji zobnega mesa, zobni kamen oluči,
ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno
meso pri zobeh, ki se maje, očisti zob in
zobno meso vseh škodljivih tvarin, usram pak
podeči prijetno čvrstost, ter odstrani z njih
neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta
od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaju.

Ta pripravljena ohrani čvrstost in čistoto
dihanja, vrhu tega podeči zobem belo-lestečo
barvo, ohrani, da se ne polahijo in okrepi
zobno meso.

**Dr. J. G. Poppov
rastlinski zobni prah.**
Zob očisti tako, ako se rabi vsaki den,
da ne odpravi samo običajno stih zobni ka-
men, nego tudi zobna glazura dohva vedno
večjo beljino in njeznost. (354—27)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petri-
čiču in Pirkertju, Jos. Karingerju,
Ant. Krisperju, Edvard Mahrju, F. M.
Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v
vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih
zalagah na Kranjskem.

Dunajska borza 12 oktobra
Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 70 gld. 05 kr
Enotni drž. dolg v srebru . . . 74 . 05
1860 drž. posojilo . . . 111 . 80
Akcijske narodne banke . . . 920 . —

Kreditne akcije	207	25
London	112	30
Napol.	8	97
C. k. cekini	5	33
Srebro	102	30

Za sezono!

Vedno velika in bogata
zaloga volnatega blaga
za obleke, Rips, Lustre,
Diagonal in blago za
plaide, stanovitne barve
Kosmanoser-berkal, mo-
derna barhenta za obla-
čila, vrvičasti in piket-
barhent.

Najnovejši:
Kniker boker in tartif nopé.

27 kr.

Žametasti in svilnati traki,
široke preproge (tepihe),
1/4 in 3/4 šir. laneno, prejno
in usnjato platno, 3/8, 1/2 in
3/4 šifon, lanene-damast-
brisačke, servijete, atlas-
gradl, sedne, mrežne in
mušelinaste pregrinjale,
oksford za srajce in drugo
manufakturno blago.

Laneno in moderno blago,
garantira za dobro in stanovitno blago,
vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga
prve združene gorske tkalske konsorcijske fabrikantov,
Dunaj, Mariahilferstrasse 72.

Pošiljlatve vrše se brzo proti poštenu povzetju.
Izgledi zastoj in frankirani. (301—7)

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-brizganje,
pasovi za počene, uretralne in
maternične brizgije.

Lekarna Piccoli.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajski svetov-
nej izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje
čudovito delajo proti prehlajenju in krcu, kakor
proti kašlju, jetiki, ki se se je zacejaja, proti
hrupi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti
vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatlica
velja 75 kr.

Neizmočljivo sredstvo zoper mrzlico.
Tinec tega leka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lek uže poskušal sam na sebi, se
bode radostno prepričal, da je najmočnejše in
zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper
povzročitelja se mrzlice, 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdičev pulver. Nareja se z
čisto keminih tvarin. 1 škatlica 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo. V
pomoc bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih
in zunanjih prisađih, zoper večino boleznij, po-
sebnost za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Rajzevi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvari, posebno zdrav za kožo, katerej
podeči izvorno brskost in čvrstost, kar se na-
haja je pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlica
40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkrasno in ne slabo-
dišeč, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po vrzlih sredstvih
izluden. Učinkuje znamenito krepljivo in olaj-
šajočo. 1 steklenica 40 kr. (130—122)

**Narocila se izvršujejo vračajo-
čoj se pošto proti poštenu povzetju.**

Nek gospod potrebuje za 1. dan novembra
1000 gld.

10. dan istega meseca novembra jih vrne z dobrimi
odnosi od celotnega leta. Več iz prijaznosti se izve pri
opravištvu „Slov. Naroda.“ (351—1)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

LEKARNA IN TRG „NARODNE USKARNE“.